

Łukach Natalia Michajłowna
Rosłoń Dominika Tomashivna

Aktualne problemy stosunków ukraińsko-polskich we współczesnych realiach geopolitycznych

УДК 327(477+438)
DOI <https://doi.org/10.24195/2414-9616.2022-4.16>

Łukach Natalia Michajłowna
Kandydat Politologii,
Asystent w Katedrze Nauk Politycznych i
Stosunków Międzynarodowych
Politechnika Lwowska
Metropolitan Andrew, 5, Lwów, Ukraina

Rosłoń Dominika Tomashivna
Kandydat Politologii,
Starszy wykładowca w Katedrze
Nauk Politycznych i Stosunków
Międzynarodowych
Politechnika Lwowska
Metropolitan Andrew, 5, Lwów, Ukraina

Polityka Polski wobec Ukrainy jest warunkowana przez różnorodne czynniki. Do najważniejszych z nich należą uwarunkowania historyczne, polityczne, socjologiczne, etniczne i gospodarcze. We współczesnej sytuacji politycznej stosunki między Ukrainą a Polską istnieje cały szereg czynników łączących oba państwa, takich jak bezpieczeństwo, współpraca handlowa i gospodarcza, migracja zarobkowa, współpraca transgraniczna. Artykuł opisuje aktualne problemy stosunków polsko-ukraińskich we współczesnych realiach geopolitycznych, w tym agresję Rosji na Ukrainę. Analizuje rolę Polski w procesach integracji europejskiej, a w szczególności w procesie negocjacji między Ukrainą a UE. Artykuł opisuje stanowisko Polski w sprawie konfliktu zbrojnego na Ukrainie. Właśnie dlatego czynnik bezpieczeństwa we współczesnych stosunkach ukraińsko-polskich odgrywa ważną rolę, jednocześnie nie przesuwając na drugorzędną pozycję współpracy gospodarczej czy transgranicznej. W środowisku międzynarodowym wyraźnie zauważalna jest rozbudowa sieci porozumień w zakresie bezpieczeństwa, mających stanowić czynnik odstraszania i budowanie równowagi sił (świadczą to także o przyspieszających przekształcaniach w sferze bezpieczeństwa). Sojusz pomiędzy Ukrainą, Wielką Brytanią i Polską jest elementem szerszej strategii budowania więzi międzynarodowych, które nie mogą być alternatywą dla klasycznych sojuszy militarnych ani tym bardziej dla systemu obrony zbiorowej. Autorzy opisały perspektywy funkcjonowania trójstronnego związku Ukrainy, Wielkiej Brytanii i Polski. Ponadto w artykule przeanalizowano stanowisko Polski wobec konfliktu zbrojnego w Ukrainie, opisano mechanizmy współpracy pomiędzy państwami w warunkach rosyjskiej agresji, w szczególności w kwestiach związanych z przyjmowaniem i udzielaniem pomocy uchodźcom tymczasowo przebywającym na terytorium Polski.

Słowa kluczowe: Ukraina, Polska, Wielka Brytania integracja europejska, Układ stowarzyszeniowy między Ukrainą a UE, stosunki polsko-ukraińskie, wojna rosyjsko-ukraińska.

Wstęp. Polityka zagraniczna państwa jest bezwarunkową gwarancją jego istnienia w dzisiejszym zglobalizowanym świecie, gdyż żadne państwo nie może funkcjonować bez relacji z resztą świata. Może być ona realizowana w różnych aspektach, w oparciu o kluczowe interesy państwa. W szczególności, przy realistycznym podejściu, są to działania gwarantujące bezpieczeństwo narodowe. Mogą to być również działania agresywne, mające na celu zaspokojenie ambicji imperialnych, których jesteśmy dziś świadkami ze strony działań Federacji Rosyjskiej. Aby otrzymać pełny obraz sytuacji i właściwie ocenić charakter polityki zagranicznej państwa, konieczne jest monitorowanie jego działań na arenie międzynarodowej z perspektywy historycznej. [1]

Cel i zadania. Celem artykułu jest zbadanie aktualnych problemów stosunków ukraińsko-polskich we współczesnych realiach geopolitycznych, a w szczególności agresji Rosji na Ukrainę. Aby osiągnąć ten cel, stawia się następujące zadania: wyjaśnienie roli Polski w procesach integracji europejskiej ogólnie, a w procesie negocjacji między Ukrainą a UE w szczególności; zbadanie stanowiska Polski w sprawie konfliktu zbrojnego na Ukrainie, w szczególności w sprawie przyjmowania uchodźców i udzielania im pomocy; przeanalizować perspektywy funkcjonowania trójstronnego związku Ukrainy, Wielkiej Brytanii i Polski.

Metody badawcze. Tylko systemowa wizja i wykorzystanie zasad teoretycznych i pojęciowych w połączeniu z metodologią naukową umożliwiła cało-

ściowe ujęcie współczesnych ukraińsko-polskich stosunków międzynarodowych. Dlatego do badania tematu ukraińsko-polskiego znaczenia nabiera systematyczny sposób współpracy w zakresie stosunków międzynarodowych, mające na celu uzyskanie obiektywnych i wiarygodnych wyników. Metoda diagnostyczna powinna być stosowana jako narzędzie oceny wydajności współpraca w realizacji polityki międzynarodowej. Metoda historyczna przyczyni się do analizy cech realizacja rozwoju współpracy międzynarodowej tych krajów na różnych etapach historycznych. Metoda porównawcza umożliwi zbadanie specyfiki polskiej polityki zagranicznej i jej ujawnienie możliwości zastosowania na Ukrainie.

W badaniu historycznego procesu kształtowania się i rozwoju stosunków między Ukrainą a Polska stosuje takie fundamentalne zasady metodologiczne, jak historyzm i obiektywność. W oparciu o zastosowanie zasady historyzmu przewidziano uwzględnienie w nich procesów sekcja sektorowo-historyczna, a także obszary priorytetowe dla rozwoju między nimi są określone państw o krótko- i długoterminowej perspektywie współpracy ukraińsko-polskiej, wypełnienie ich realną treścią i wagą w kontekście integracji euroatlantyckiej

Wyniki. W wyniku transformacji sytuacji międzynarodowej w wymiarze globalnym i regionalnym Polska stała się państwem suwerennym i demokratycznym, które prowadzi swoją politykę zagraniczną na wszystkich poziomach: globalnym, regionalnym i subregio-

nalnym. Kraje Europy Środkowej zajmują decydujące miejsce w Polityce zagranicznej Polski, ze względu na wspólną przeszłość historyczną, położenie geograficzne, znaczny potencjał demograficzny, surowcowy i gospodarczy.

Kluczowym czynnikiem rozwoju każdego państwa, decydującym o jego tożsamości narodowej, suwerenności i zachowaniu integralności terytorialnej jest dobrze zorganizowana, zaplanowana i zrównoważona polityka zagraniczna [4, s. 143-144]. Polska nie jest wyjątkiem od tej reguły, udało jej się osiągnąć wysoki poziom rozwoju w różnych sferach, także w relacjach z różnymi instytucjami międzynarodowymi i między państwami. W ten sposób ugruntowała swoją pozycję lidera w Europie Środkowo-Wschodniej.

Aktywna współpraca i współdziałanie z ponad 190 krajami, udział w ponad 40 organizacjach międzynarodowych świadczą o sukcesie i jakości polskiej polityki zagranicznej oraz tworzą solidną podstawę do dalszego rozwoju polityki zagranicznej we współczesnej geopolityce świata. Nowoczesna polityka zagraniczna Polski, tak jak w zdecydowanej większości krajów świata, opiera się na kluczowych, powszechnie akceptowanych przez społeczność międzynarodową normach doktrynalnych oraz zasadach prawa międzynarodowego, które zawarte są w:

- Karcie Narodów Zjednoczonych, przyjętej w 1965 r.

- Akcie Końcowym Konferencji Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie, przyjętym w 1975 r.

- Karcie Paryskiej dla Nowej Europy, obowiązującej od 1990 r. itd. [3].

Właśnie te międzynarodowe akty prawne i krajowe dokumenty prawne zawierają podstawowe zasady Polityki zagranicznej Polski we wszystkich strategicznych obszarach geopolitycznych, społeczno-kulturalnych i 8 kierunkach gospodarczych. Dokumenty te zawierają także główne cele Polityki zagranicznej Polski, a mianowicie:

- zapewniają zewnętrzne gwarancje bezpieczeństwa narodowego, wsparcia suwerenności i integralności terytorialnej kraju

- zwiększenie autorytet państwa polskiego na arenie międzynarodowej

- wykorzystują międzynarodowe realia dla dalszej realizacji własnych celów, wyzwań i zadań politycznych w kraju

- stwarzają skuteczny i sprawny system ochrony praw obywateli polskich za granicą [5, s. 343-345].

Oprócz strategicznych wektorów polityki zagranicznej w przestrzeni europejskiej warto wspomnieć o pozycji geopolitycznej Polski. Ma ona wpływ na jej pozycję na arenie politycznej jako mediatora między przestrzenią postsowiecką, a Unią Europejską. Z geopolitycznego punktu widzenia Polska jest najważniejszym krajem regionu, a w kontekście aktual-

nych wydarzeń ugruntowała swoją pozycję i wykazała gotowość do pomocy Ukrainie.

Pod koniec XX wieku kształtowały się ramy prawne stosunków między Ukrainą a UE. [8] W 1993 roku w uchwale Rady Najwyższej „O głównych kierunkach polityki zagranicznej Ukrainy” ogłoszono dążenie narodu ukraińskiego do pełnego członkostwa w Unii Europejskiej. Umowa o partnerstwie i współpracy między Ukrainą a UE podpisana w 1994 r. zapewniła szeroką podstawę prawną i instytucjonalną. Dokument obejmuje takie obszary jak:

- zapewnienie dialogu politycznego

- promowanie rozwoju harmonijnych stosunków gospodarczych

- tworzenie podstaw dla wzajemnie korzystnej współpracy gospodarczej, społecznej, finansowej, obywatelskiej, naukowo-technicznej i kulturalnej

- wzmocnienie demokracji i zakończenie przechodzenia Ukrainy do gospodarki rynkowej [6]. Stosunki pozostawały jednak w stagnacji z powodu niekonsekwentnej i wielowektorowej polityki Leonida Kuczmy.

Obecnie istnieją dwustronne mechanizmy instytucjonalne między Ukrainą a Polską, które zapewniają ich aktywną współpracę:

- Komitet Doradczy Prezydentów Ukrainy i RP został powołany 12 stycznia 1993 r. w celu pogłębienia przyjaznych stosunków między Ukrainą a Polską, wyznaczenie wspólnych modeli dwustronnej i wielostronnej współpracy.

- Następną instytucją jest Zgromadzenie Międzyparlamentarne Rady Najwyższej Ukrainy, Sejmu i Senatu RP oraz Sejmu Republiki Litewskiej (utworzone w 2005 r.). W ramach Zgromadzenia działają komisje do spraw: integracji europejskiej i euroatlantyckiej Ukrainy; współpracy gospodarczej, regionalnej i lokalnej; współpracy humanitarnej i kulturalnej.

- Zgromadzenie Parlamentarne Ukrainy i RP (utworzone w 2003 r.), które posiada grupy robocze do spraw: integracji europejskiej; współpracy transgranicznej; reform organów samorządu lokalnego

- Międzyrządowa Komisja Współpracy Gospodarczej, która działała już przed przystąpieniem Polski do UE w 2004 roku. Nowe Porozumienie między Gabinetem Ministrów Ukrainy, a Rządem RP o współpracy gospodarczej, które weszło w życie 4 maja 2006 r. i stworzyło lepsze warunki do powołania Międzyrządowej Komisji Współpracy Gospodarczej. Komisja składa się z grup roboczych ds.: handlu i inwestycji, współpracy w sektorze paliwowo-energetycznym, współpracy w dziedzinie turystyki, transportu oraz rynków finansowych, kwestii weterynaryjnych; informacji geoprzestrzennych, wykorzystania przestrzeni kosmicznej, współpracy w dziedzinie rolnictwa. W ramach MKWG działa Ukraińsko-Polska Podkomisja Współpracy w sferze przemysłu obronnego oraz Międzyrządowa Rada Koordynacyjna Współpracy Międzyregionalnej (utworzona w 1995 r.). Do głównych zadań MRKWM należą: rozwój współpracy między-

regionalnej i transgranicznej między krajami, rozwój infrastruktury ukraińsko-polskiego odcinka granicy państwowej, uporządkowanie (planowanie przestrzenne) regionów przygranicznych. W MRKWM działają Komisje ds.: planowania przestrzennego – planowanie przestrzenne regionów przygranicznych, punktów kontrolnych i infrastruktury granicznej, współpracy transgranicznej, zapobiegania i przeciwdziałania przestępstwom przy przekraczaniu granicy ukraińsko-polskiej, ratowania i ochrony ludności w sytuacjach kryzysowych.

Międzyrządowa Ukraińsko-Polska Komisja Ochrony i Odzyskiwania Zaginionych i Nielegalnie Przeniesionych Dóbr Kultury w czasie II wojny światowej (utworzona w czerwcu 1996 r.). Do zadań Komisji należy poszukiwanie, identyfikacja wartości kulturowych, przygotowywanie wniosków dotyczących zwrotu wartości kulturowych. Odpowiedzialność za realizację Umowy w Ukrainie spoczywa na Państwowej Komisji ds. Zwrotu Dóbr Kultury w Ukrainie przy Gabinetnie Ministrów, a w RP na Pełnomocniku Rządu ds. Polskiego Dziedzictwa Kulturowego za Granicą. W ramach komisji utworzono grupy ekspertów ds.: archiwów historycznych, funduszy bibliotecznych, zabytków kultury, fundację Zakładu Narodowego im. Ossolińskich (Ossolineum).

Rada Ministerstwa Spraw Zagranicznych Ukrainy i Ministerstwa Spraw Zagranicznych RP (utworzona w 2008 r.), praca tego dwustronnego organu ma na celu podsumowanie wyników współpracy ukraińsko-polskiej w danym roku oraz określenie priorytetów współpracy na kolejny rok, uzgodnienie warunków współpracy między stronami w agendzie dwustronnej i międzynarodowej.

Trójkąt Lubelski (utworzony w lipcu 2020 r.) to nowa platforma współpracy politycznej, gospodarczej i społecznej między Ukrainą a Rzeczpospolitą Polską. Do głównych zadań wspomnianego formatu należy pogłębienie współpracy między państwami w kontekście bezpieczeństwa w regionie w warunkach rosyjskiej agresji na Ukrainę. [7]

Przewiduje się, że modele współpracy między krajami będą również koordynowane z NATO, UE, ONZ, RE i OBWE. Ważnym aspektem będzie ochrona prawa międzynarodowego i przestrzeganie jego norm przez wszystkie podmioty, przywrócenie integralności terytorialnej Ukrainy w granicach uznanych przez społeczność międzynarodową, wsparcie kursu Ukrainy w UE i NATO, ożywienie handlowych i gospodarczych, inwestycyjnych, wojskowo-technicznych, edukacyjnych i kulturalno-humanitarnych komponentów współpracy ukraińsko-polsko-litewskiej. Rozwój współpracy w ramach projektów i inicjatyw regionalnych: Ukraińsko-Polska Rada Wymiany Młodzieży (utworzona w 2015 r.); Ukraińsko-Polskie Forum Historyków (powołane w 2015 r.) w celu kontynuacji dialogu polsko-ukraińskiego na temat przeszłości historycznej. Wspólna Komisja Doradcza Mini-

sterstwa Edukacji i Nauki Ukrainy oraz Ministerstwa Edukacji Narodowej RP ds. edukacji przedstawicieli ukraińskiej mniejszości narodowej w Polsce i polskiej mniejszości narodowej na Ukrainie. Kwestię współpracy ukraińsko-polskiej w dziedzinie ochrony miejsc pamięci reguluje Umowa między Rządem Ukrainy a Rządem Rzeczypospolitej Polskiej o Ochronie Miejsc Pamięci i Pochówku Ofiar Wojny oraz Represji Politycznych, zawarta w 1994 roku. 27 czerwca 2014 r. miało miejsce bezprecedensowe wydarzenie – Ukraina podpisała gospodarczą część Umowy Stowarzyszeniowej, która przewiduje utworzenie pełnoprawnej strefy wolnego handlu oraz reguluje kwestie takie jak: dostęp do rynku, handel energią, współpraca w rolnictwie, transporcie, metalurgii, przestrzeń kosmicznej, badań naukowych, turystyce, biznesie, ochronie własności intelektualnej, rozwiązywanie sporów i opodatkowanie.

Rzeczpospolita Polska zajęła aktywne proukraińskie stanowisko w sprawie wojny Rosji z Ukrainą, które doprowadziło do różnic z Grupą Wyszehradzką. Analitycy twierdzą, że dość bojowe stanowisko Polski wobec Rosji wynika z większej niezależności od rosyjskich zasobów energetycznych, a polscy obywatele postrzegają wojnę na Ukrainie jako zagrożenie.

Ponowne zwycięstwo w wyborach prezydenckich pozwala A. Dudzie aktywnie realizować swój program wyborczy, dostosowując go do dzisiejszych realiów. Prezydent przedstawił konkretne inicjatywy związane z kwestią ukraińską. Przede wszystkim zadeklarował poparcie dla wypracowania wspólnego stanowiska Europy Środkowej w sprawie konfliktu na Ukrainie [6].

Warto wspomnieć o innym ważnym wektorze polityki zagranicznej. 17 lutego 2022 r. Ukraina, Polska i Wielka Brytania uruchomiły nowy trójstronny format współpracy. Celem tej unii jest zacieśnienie współpracy na rzecz zapewnienia stabilności i „odporności” Ukrainy poprzez wzmocnienie demokracji na pograniczu Europy Wschodniej¹. Idea unii jest kontynuacją „strategii małych sojuszy”, którą Ukraina promuje od dwóch lat. Najbardziej znanym przykładem jest Trójkąt Lubelski, regionalny związek Litwy, Polski i Ukrainy, który promuje politykę zagraniczną, gospodarczą, społeczną oraz kulturalną między krajami. Dla Polski – jak twierdzą obserwatorzy – nowy trójstronny sojusz jest po części szansą na wzmocnienie jej pozycji w UE i poza nią. Premier RP Mateusz Morawiecki tłumaczy, że główną wartością nowego formatu współpracy jest wzmocnienie bezpieczeństwa w regionie. Dodatkowym argumentem dla Polski są wydarzenia zeszłego lata i jesieni – hybrydowy atak migrantów przez reżim Łukaszenki na polsko-białoruską granicę [2].

Powstanie Stowarzyszeniowego Trio, w skład którego wchodzi Ukraina, Gruzja i Mołdawia, ma m.in. za zadanie urzeczywistnienie integracji europejskiej Ukrainy i jej aspiracji euroatlantycznych.

System dwubiegunowy przekształcił się w wielobiegunowy, a instrumenty bezpieczeństwa takie jak NATO, stają się mniej skuteczne i zastępowane przez małe sojusze. Jednocześnie udział w sojuszu z Wielką Brytanią i Polską nie wyklucza euroatlantycznych aspiracji Ukrainy, ale może być jej alternatywą.

Wnioski. Przystąpienia Polski do UE jako najbliższego zachodniego sąsiada Ukrainy jest niezwykle ważne i istotne, „ponieważ analiza pozytywnych i negatywnych aspektów tego procesu może przyspieszyć akcesję do struktur euroatlantycznych”. Analizując doświadczenia integracji Polski z UE, można zaproponować następujące rekomendacje dla optymalizacji procesów integracyjnych Ukrainy:

- w niedalekiej przyszłości rozpocząć szkolenie wysoko wykwalifikowanych specjalistów w zakresie dostosowania ustawodawstwa ukraińskiego do prawa UE

- przyjąć doświadczenie twardych i skutecznych taktyk negocjacyjnych stosowanych z powodzeniem przez Polskę, nie czekając na pierwsze kroki ze strony jednostek strukturalnych UE

- wdrożyć reformy, które umożliwią zbliżenie się do Kryteriów kopenhaskich i ich realizację zwłaszcza w sferze gospodarczej, sądowniczej i społecznej

- opracować działania na rzecz usprawnienia istniejących mechanizmów instytucjonalnych wspierających integrację Ukrainy z UE oraz stworzyć wyższy Organ Koordynacyjny na wzór Polskiego Komitetu Integracji Europejskiej.

Wykorzystanie pozytywnych doświadczeń Grupy Wyszehradzkiej stwarza szansę na uformowanie podobnej grupy, którą potencjalnie może być integracja Ukrainy z Gruzją i Mołdawią, gdyż kraje te mają wspólne problemy, wyzwania oraz perspektywy i są na początkowym etapie przystąpienia do UE (podpisanie umowy stowarzyszeniowej). Kierownictwo Ukrainy powinno nawiązać jak najściślejsze kontakty między członkami najbardziej zintegrowanej organizacji, współpracę z innymi krajami członkowskimi. Za przykład można wziąć współpracę i doświadczenia Polski w tworzeniu stowarzyszenia takiego jak „Trójkąt Weimarski”. Wyznaczenie szlaku integracji europejskiej dla Ukrainy w świetle dynamiki stosunków międzynarodowych wymaga dalszych badań nad specyfiką procesu integracji europejskiej Polski i innych krajów Europy Środkowo-Wschodniej. W celu uzyskania członkostwa w UE i NATO Rzeczpospolita Polska z sukcesem zrealizowała szereg zadań stojących obecnie przed Ukrainą, takich jak:

- reformy w przemyśle i rolnictwie

- znaczące reformy gospodarki i Banku Centralnego

- znaczne zmniejszenie bezrobocia

Ważna stała się także całkowita przebudowa sił zbrojnych w celu dostosowania do standardów NATO, dostosowanie ustawodawstwa krajowego RP do ustawodawstwa UE; tworzenie nowoczesnego

systemu ochrony narodowej zgodnego ze standardami UE i NATO oraz szybkie dostosowywanie się do nowych wyzwań i zagrożeń. Biorąc pod uwagę europejski i euroatlantyczny kurs jaki wyznaczyła sobie Ukraina, wykorzystanie polskich doświadczeń w zapewnianiu interesów narodowych i bezpieczeństwa może okazać się niezwykle pomocne. Ukraina i Polska nawiązały stosunki po odzyskaniu niepodległości przez Ukrainę. Od tego czasu relacja ta rozwijała się dynamicznie i została uznana za priorytet przez obie strony. Współpraca między dwoma państwami ma też wymiar strategiczny. Polska jest ważnym sojusznikiem Ukrainy w organizacjach międzynarodowych i stowarzyszeniach regionalnych. Jako członek UE i NATO Polska konsekwentnie wspiera integrację europejską Ukrainy i aspiracje euroatlantyczne, stale podkreślając konieczność prowadzenia polityki „otwartych drzwi” dla nowych państw członkowskich. Na wszystkich platformach międzynarodowych Polska potępiła agresję Rosji na Ukrainę i zajmuje zdecydowane stanowisko w obronie integralności terytorialnej i suwerenności Ukrainy w granicach uznanych przez społeczność międzynarodową.

LITERATURA:

1. Антонюк Н.В., Краєвська О.А. Сучасні українсько-польські відносини: євроінтеграційний контекст // *Od Ugody Hadziackiej do Unii Europejskiej / Від Гадяцької Угоди до Євросоюзу. Том II. Reset czy kontynuacja? / Перезавантаження чи продовження?* // Praca zbiorowa pod redakcją Adama Kulczyckiego, Iwony Sloty, Mirosława Rowickiego. – Biblioteka Kuriera Galicyjskiego: Warszawa, 2012, T.II. S. 75-83.

2. „Маленьке НАТО” для України? Яким буде новий союз з Польщею та Британією. [Електронний ресурс] Суспільне новини. Режим доступу: <https://suspilne.media/208511-malenske-nato-dla-ukraini-akim-bude-novij-souz-z-polseu-ta-britanieu/>

3. Копійка В. В. Європейський Союз: історія і засади функціонування: навч. посіб. / В. В. Копійка, Т. І. Шинкаренко; за ред. Л. В. Губерського. К.: Знання, 2012. 759 с.

4. Мармазов В. Є. Рада Європи: політико-правовий механізм інтеграції: навч. посіб. / В. Є. Мармазов, І. С. Піляєв; за ред. акад. НАН України Ю. С. Шемшученка. К.: ВД „Юрид. книга”, 2000. 469 с.

5. Угода про партнерство і співробітництво між Україною і Європейськими Співтовариствами та їх державами-членами. [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/998_012.

6. Turlejska M., O Polakach i Ukraińcach inaczej (refleksje na marginesie polityki RP), „Annales Universitatis Mariae Curie-Skłodowska” 1999, Sectio K, vol. VI, s. 272; A.F. Grabski, Zarys historii historiografii polskiej, Poznań 2000, s. 228.

7. Kersten K., Międzypaństwowe przemieszczenia ludności w XX wieku, „Kwartalnik Historyczny” 1966, z. 1, s. 27.

8. Trójkąt Lubelski. UMCS. <https://www.umcs.pl/pl/inicjatywa-opis-,22352.htm>

REFERENCES:

1. Antoniuk N.V., Kraievska O.A. (2012) Suchasni ukrainsko-polski vidnosyny: yevrointehratsiyni kontekst [Modern Ukrainian-Polish relations: European integration context]. Biblioteka Kuriera Galicyjskiego: Warszawa. [in Ukrainian]
2. „Malenke NATO” dlia Ukrainy? Yakym bude novyi soiuз z Polshcheiu ta Brytaniieiu. [„Little NATO” for Ukraine? What will be the new union with Poland and Britain]. Suspilne novyny. [in Ukrainian]
3. Kopiika V. V. (2012). Yevropeyskyi Soiuз: istoriia i zasady funktsionuvannia: navch. posib. [The European Union: history and principles of functioning: education. manual]. K.: Znannia. [in Ukrainian]
4. Marmazov V. Ye. (2000). Rada Yevropy: polityko-pravovyi mekhanizm intehratsii: navch. posib. [Council of Europe: political and legal mechanism of integration: academic. manual] K. : VD „Iuryd. knyha”. [in Ukrainian]
5. Uhoda pro partnerstvo i spivrobitnytstvo mizh Ukrainoiu i Yevropeiskymy Spivtovarystvamy ta yikh derzhavamy-chlenamy. [Agreement on partnership and cooperation between Ukraine and the European Communities and their member states.] [in Ukrainian]
6. Turlejska M. (1999) O Polakach i Ukraińcach inaczej (refleksje na marginesie polityki RP), [Differently about Poles and Ukrainians (reflections on the margins of Poland's policy)]. „Annales Universitatis Mariae Curie-Skłodowska” Sectio K. [in Polish]
7. Kersten K. (1966) Międzypaństwowe przemieszczenia ludności w XX wieku. [Interstate displacement of the population in the 20th century]. „Kwartalnik Historyczny” [in Polish]
8. Trójkąt Lubelski. UMCS. [in Polish]

Актуальні проблеми українсько-польських відносин в сучасній геополітичній реальності

Лукач Наталія Михайлівна

кандидат політичних наук,
асистент кафедра політології
та міжнародних відносин
Національного університету «Львівська
політехніка»
вул. Митрополита Андрея, 5, Львів,
Україна

Рослонь Домініка Томашівна

кандидат політичних наук,
старший викладач кафедри політології
та міжнародних відносин
Національного університету «Львівська
політехніка»
вул. Митрополита Андрея, 5, Львів,
Україна

Політика Польщі щодо України зумовлена різними факторами. Найважливішими з них є історичні, політичні, соціологічні, етнічні та економічні умови. У сучасній політичній ситуації відносини між Україною та Польщею пов'язує низка факторів, зокрема таких як безпека, торговельно-економічне співробітництво, економічна міграція, транскордонне співробітництво. У статті описуються актуальні проблеми польсько-українських відносин у сучасних геополітичних реаліях, зокрема агресія Росії проти України. У статті висвітлюється роль Польщі в процесах євроінтеграції, зокрема в переговорному процесі між Україною та ЄС. Для досягнення цієї мети автори описують роль Польщі в процесах євроінтеграції загалом і в переговорному процесі між Україною та ЄС зокрема. У статті висвітлюється позиція Польщі щодо збройного конфлікту в Україні. У статті аналізуються проблеми прийому біженців з України. Тому фактор безпеки в сучасних українсько-польських відносинах відіграє важливу роль, але не відсуває економічну чи транскордонну співпрацю на другий план. На рівні міжнародного середовища безпекові угоди, покликані діяти як стримуючий фактор і вибудувувати баланс сил (це також свідчить про прискорення трансформації середовища безпеки). Для України союз із Великою Британією та Польщею є елементом ширшої стратегії побудови міжнародних зв'язків, незважаючи на усвідомлення того, що такі угоди не є альтернативою класичним військовим альянсам і тим більше системі колективної оборони. Автори описують перспективи функціонування тристороннього союзу України, Великої Британії та Польщі. Розглядається позиція Польщі щодо збройного конфлікту в Україні, зокрема щодо прийому та допомоги біженцям.

Ключові слова: Україна, Польща, Велика Британія, євроінтеграція, Угода про асоціацію між Україною та ЄС, польсько-українські відносини, російсько-українська війна.